בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטַ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׂמְחָה!

גִּלָּיוֹן רי״ח ו פָּרָשַׁת עֵקֶב תשפ״ה

שִׂמְחַת הַחַיִּים

אֵיךְ זוֹכִים לָהּ?

* * *

מַרְגְּלָא בְּפוּמֵיהּ דְּמוֹ״ר שְׁלִיטַ״א לוֹמַר, שֶׁהַסִּימָן לָאָדָם אִם הוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְהַנָּכוֹן - אִם יֵשׁ לוֹ שִׂמְחָה; אִם יֵשׁ לָאָדָם **״שִׂמְחַת הַחַיִּים״** - הוּא נִמְצָא עַל הַדֶּרֶךְ הַנָּכוֹנָה!

וּפַעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מו״ר שְׁלִיטַ״א: מַהִי **״שִׂמְחַת הַחַיִּים״**? וְאֵיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ? וּתְחִלָּה הִקְדִּים מו״ר שְׁלִיטַ״א לוֹמַר, שֶׁשְּׁאֵלָה זוֹ הִיא שְׁאֵלָה רְחָבָה וְעֲדִינָה מְאֹד הַכּוֹלֶלֶת הַרְבֵּה דְּבָרִים, אַךְ עִם־כָּל־זֹאת אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר הָעִנְיָן בְּקִצָּרָה בְּסִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא:

״שִׂמְחַת הַחַיִּים״ הִיא הַיְדִיעָה הַמַּחְלֶטֶת שֶׁאֲנַחְנוּ תְּלוּיִים כָּל־כָּלָנוּ בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, וְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֵינוּ מֻשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה עֶלְיוֹנָה בְּפָרָטֵי פְּרָטִיּוּת וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּכְכָל שֶׁאָדָם נִכְנָס לְתוֹךְ יְדִיעָה זֹאת, כָּךְ מִתְרַבֶּה אֶצְלוֹ **״שִׂמְחַת הַחַיִּים״**.

הִמְשִׁיךְ מו״ר שְׁלִיטַ״א וְאָמַר: כְּדֵי לְהַגִּיעַ לִידֵי יְדִיעָה זוֹ, צְרִיכִין הַרְבֵּה עֲבוֹדוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְווֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֲבָל הָעוֹלֶה עַל הַכֹּל הוּא הַמַּתָּנָה הַנִּפְלָאָה שֶׁל **״הִתְבּוֹדְדוּת״** שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל הִנְחִיל לָנוּ, שֶׁאָדָם יָרֵבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל־עֵת־מְצֹא, וִיסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּדִיּוּק מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפָרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְשֶׁלֹּא יְקַמֵּץ שׁוּם דָּבָר מִלְּסַפֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי דִּבּוּרִים אֵלּוּ מְבִיאִים אֶת הָאָדָם לִידֵי **״בִּטּוּל״** הַמְּזַכֶּה בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נב), וְכִלְשׁוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל שָׁם: **״וּלְבִטּוּל אִי־אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ כִּי־אִם עַל־יְדֵי הִתְבּוֹדְדוּת״**, שֶׁזֶּהוּ עִנְיַן יְדִיעָה הַנַּ״ל, שֶׁהָאָדָם בָּטֵל וּמְבֻטָּל בָּאוֹר הָאֵין־סוֹף בָּרוּךְ־הוּא, וְזוֹהִי **״שִׂמְחַת הַחַיִּים״** בְּמַדְרֵגָה עֶלְיוֹנָה מְאֹד, וְהוּא נִכְלָל בְּדִבְרֵי הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי טו, כג) **״שִׂמְחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנֵה פִיו״** - שֶׁעִקַּר **״שִׂמְחַת הַחַיִּים״** מַגִּיעַ לָאָדָם עַל־יְדֵי ׳מַעֲנֵה פִיו׳ - כְּשֶׁמַּרְגִּיל אֶת פִּיו לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְהִבְהִיר מו״ר שְׁלִיטַ״א: זֹאת צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁהַמֻּשָּׂג שֶׁל ״הִתְבּוֹדְדוּת״ הַיְדוּעַ אֵצֶל אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁזּוֹכִים לְקַיֵּם אֶת זֶה, הוּא גַּם דָּבָר שֶׁצָּרִיךְ בֵּאוּר רָחָב מְאֹד, כִּי זֶה לֹא סְתָם עוֹד ״הַנְהָגָה טוֹבָה״ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל נָתַן לָנוּ - לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֶלָּא זֶה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִזֶּה: זוֹ **״מְצִיאוּת הַחַיִּים״ מַמָּשׁ!** שֶׁאָדָם יָבִין שֶׁעָלָיו לִזְרֹק הַשֵּׂכֶל שֶׁלּוֹ לְגַמְרֵי, וְלָדַעַת שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִלִּפְנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּזְכֶּה לְקַבֵּל שֵׂכֶל חָדָשׁ בְּלִי שׁוּם נְגִיעוֹת עַצְמִיּוֹת כְּלָל!

כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם עֲדַיִן חוֹשֵׁב מֵעַצְמוֹ: ״אֲנִי כָּךְ וְכָךְ״, ״יֵשׁ לִי עָבָר כָּזֶה וְכָזֶה״, ״אֲנִי כְּבָר זָכִיתִי לְזֶה וּלְזֶה״, מַחֲשָׁבוֹת כָּאֵלּוּ עֲדַיִן אֵינָם מַגִּיעִים לַמֻּשָּׂג שֶׁל ״בִּטּוּל״ שֶׁמַּזְכִּיר רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי ״בִּטּוּל״ פֵּרוּשׁוֹ בִּטּוּל גָּמוּר מִכֹּל וָכֹל, כְּמוֹ בִּטּוּל חֹמֶץ בְּעֶרֶב־פֶּסַח שֶׁאֵין לָזֶה כְּבָר שׁוּם מְצִיאוּת כְּלָל, עַד שֶׁאֲפִלּוּ כְּשֶׁעוֹשֶׂה דָּבָר טוֹב, הוּא גַּם־כֵּן בָּטֵל וּמְבֻטָּל בָּאוֹר הָאֵין־סוֹף

בָּרוּךְ־הוּא, וְכִלְשׁוֹנוֹ הַטָּהוֹר שֶׁל מוֹהֲרַנ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־תְּפִלּוֹת, חֵלֶק א׳, סִימָן יא): **״תַּעְזְרֵנִי שֶׁאֶפְלוּ בְּשָׁעָה שֶׁתְּזַכֵּנִי לַעֲשׂוֹת טוֹב, שֶׁלֹּא אֵדַע מֵעַצְמִי כְּלָל״**; אַשְׁרֵי אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִטְעֹם טַעַם שֶׁל בִּטּוּל כָּזֶה!

סִים מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאָמַר: כְּשֶׁאָדָם נִמְצָא עַל הַמַּסְלוּל הַזֶּה, וְהוּא בַּדֶּרֶךְ לְהַגִּיעַ לִידֵי בִּטּוּל גָּמוּר וּמֻחְלָט כָּזֶה, יֵשׁ לוֹ כֹּבֶד קֶשֶׁר וְשַׂיָּכוּת ל״שִׂמְחַת הַחַיִּים״, כִּי אֵין הַנְּגִיעוֹת הָעַצְמִיּוֹת שֶׁלּוֹ מַפְרִיעוֹת לוֹ בַּעֲבוֹדָתוֹ, וְכָל מַהוּתוֹ וּשְׁאִיפָתוֹ הִיא לִזְכּוֹת לְהַרְגִּישׁ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמָּלֵא כָּל הָאָרֶץ, וְהוּא בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ נִמְצָא כָּאן כְּלָל...

וְשׁוּב הִדְגִּישׁ מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א בְּסִיּוּם דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁדְּבָרִים אֵלּוּ הֵם דְּבָרִים דַּקִּים וַעֲדִינִים מְאֹד, אַךְ עִם־כָּל־זֹאת עָלֵינוּ לָדַעַת אֶל מָה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְכְסֹף וּלְהִשְׁתּוֹקֵק, וְעָלֵינוּ לָשׂוּם בְּטָחוֹנֵנוּ בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּוַדַּאי יַעְזֹר לָנוּ לְהַגִּיעַ אֶל מַה שֶּׁיַּעֲדֵנוּ אִם לֹא נַרְפֶּה רְצוֹנֵנוּ וְכִסּוּפֵינוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד נְבַקֵּשׁ עַל זֶה בְּלִי הֶפְסֵק וְהֶרֶף; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ אַף לְאֶפֶס קָצֵהוּ מִזֶּה, וְלִטְעֹם טַעַם **״שִׂמְחַת הַחַיִּים״** בֶּאֱמֶת!

חֵיׁש הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ?...

פַּעַם שְׁאָלוֹ אֶחָד עַל הַמּוּבָא בְּסֵפֶר־הַמִּדּוֹת (אוֹת הַצְלָחָה, סְעִיף יח): **״לְהַצְלָחָה תִּשְׁמַע כְּשֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר יְחוּד הַשֵּׁם, הַיְנוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל״**; מָה הַקֶּשֶׁר בֵּינֵיהֶם? וְעָנָה וְאָמַר: רַבִּי נָתָן זַ״ל מַסְבִּיר, שֶׁהָעִנְיָן שֶׁל קְרִיאַת־שְׁמַע זֶה כְּמוֹ אָדָם שֶׁעוֹמֵד בְּכִכַּר הָעִיר וְצוֹעֵק: **״שִׁמְעוּ רַבּוֹתַי!״** וְכֻלָּם מִתְאַסְּפִים בִּמְהֵרָה כְּדֵי לִשְׁמֹעַ מוֹצָא פִּיו, שֶׁזּוֹ הַהַכְרָזָה **״שִׁמַע יִשְׂרָאֵל!״** וּמָה מַמְשִׁיכִים לוֹמַר? **״ה׳ אֱלֹקֵינוּ ה׳ אֶחָד״** – הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הוּא אֱלֹקֵינוּ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ אֶחָד, יָחִיד וּמְיֻחָד! **וּכְשֶׁשּׁוֹמְעִים כָּזֶה דָּבָר מִפִּי הַצַּדִּיק, חֵיׁש הַצְּלָחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה?...**

וְעוֹד אָמַר, דִּהְנֵּה גַּבֵּי קְרִיאַת־שְׁמַע כְּתִיב ״שְׁמַע יִשְׂרָאֵל״ – ׳הַשְׁמַע לְאָזְנֶיךָ מַה שָּׁאַתָּה מוֹצִיא מִפִּיךָ׳ (בְּרָכוֹת יג.); מָה הָעִנְיָן לְהַשְׁמִיעַ זֹאת לָאָזְנַיִם? זֶה מוּבָן עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ בַּפְּעִיף הַזֶּה: ׳**לְהַצְלָחָה תִּשְׁמַע כְּשֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר יְחוּד הַשֵּׁם, הַיְנוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל**׳; כִּי בֶּאֱמֶת כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים צַדִּיקִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה ס, כא) ״וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים״; וְכִדְאִיתָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד), שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד נְקֻדַּת הַצַּדִּיק, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהַשְׁמִיעַ קְרִיאַת שְׁמַע לְאָזְנָיו, שֶׁיִּתְקַיֵּם דִּבְרֵי רַבֵּנוּ פֹּה ״**לְהַצְלָחָה תִּשְׁמַע כְּשֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר יְחוּד הַשֵּׁם, הַיְנוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל**״ – ״**כְּשֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר**״ הַיְנוּ כְּשֶׁאַתָּה אוֹמֵר, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַכְרִיז זֹאת בְּקוֹלוֹ, וּמְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם זֹאת, הוּא יְזַכֶּה לְהַצְלִיחַ מְאֹד; אַשְׁרֵי לוֹ!

מכון
'יִשָּׂא מִדַּבְּרוֹתֶיךָ'
לְהוֹצָאַת שִׂיחוֹת מוֹ״ר הָרַה״צ שְׁלִיטָ״א
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב - עִיר הַשִּׂמְחָה